

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/22/2004

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

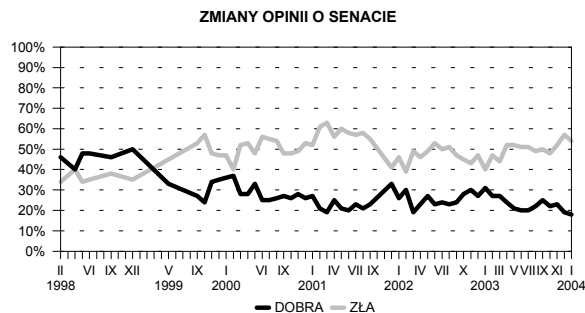
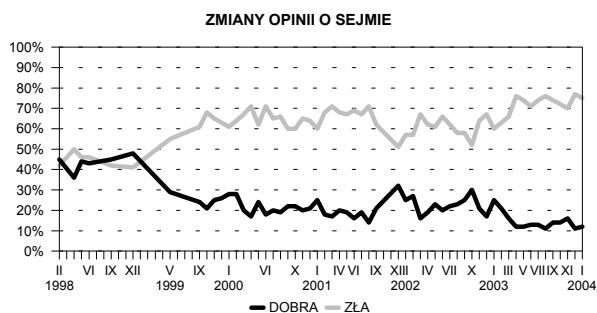
Opinie o pracy Sejmu i Senatu są nadal bardzo krytyczne i w ciągu miesiąca poprzedzającego styczniowy sondaż¹ niemal się nie zmieniły. Bez zmian pozostały także znacznie lepsze niż notowania obu izb parlamentu oceny pracy prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, jednak z kilkumiesięcznej perspektywy widać pewne ich pogorszenie.

Od grudnia zmniejszył się o 2 punkty (w granicach błędu statystycznego) odsetek badanych niezadowolonych z działalności Sejmu, a prawie nie zmieniła się liczba osób, które wystawiają dobre oceny. Obecnie trzy czwarte Polaków (75%) negatywnie ocenia działania posłów, a 12% ma o nich pozytywną opinię. Jak zwykle lepsze oceny uzyskał Senat - prawie co szósty respondent (18% wskazań) pozytywnie wypowiada się o działalności senatorów, natomiast ponad połowa (54%) jest przeciwnego zdania. Jednak należy zauważyć, że o działaniach Senatu nie potrafi nic powiedzieć ponad jedna czwarta Polaków (28%), czyli dwukrotnie więcej niż na temat Sejmu (14%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XII-I
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
		2002		2003												2004	
		w procentach															
Sejm	dobra	21	17	25	21	16	12	12	13	13	11	14	14	16	11	12	+1
	zła	64	67	60	63	66	76	74	71	74	76	74	72	70	77	75	-2
Senat	dobra	30	27	31	27	27	24	21	20	20	22	25	22	23	19	18	-1
	zła	43	47	40	47	44	52	52	51	51	49	50	48	52	57	54	-3

* Pominięto „trudno powiedzieć”

Wśród potencjalnych wyborców głównych partii politycznych wyraźnie dominują osoby źle oceniające działalność Sejmu. Zwolennicy SLD nieznacznie częściej niż wyborcy ugrupowań opozycyjnych wystawiają Sejmowi dobre oceny, jednak i oni w przeważającej części negatywnie postrzegają działalność posłów. Badani deklarujący chęć uczestniczenia w potencjalnych wyborach, lecz niemający sprecyzowanych preferencji, a także ci, którzy nie zamierzają brać udziału w głosowaniu, w zdecydowanej większości także źle oceniają pracę Sejmu.

Tabela 2

Elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	25	70	5
PiS	15	78	7
PO	12	83	5
LPR	8	81	11
Samoobrona	6	83	11
Niezdecydowani, na kogo głosować	5	70	25
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	9	74	17

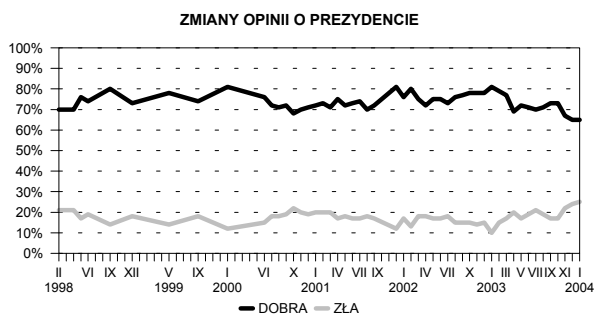
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych.
W tabeli pominięto odpowiedzi dotyczące PSL ze względu na małą liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (164) przeprowadzono w dniach 9-12 stycznia 2004 roku na liczącej 1057 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Podobnie jak w poprzednich miesiącach zdecydowanie najlepiej ocenianą instytucją władzy jest nadal urząd prezydenta, jednak pod koniec ubiegłego roku jego notowania wyraźnie się pogorszyły. W styczniu sytuacja się ustabilizowała - oceny w porównaniu z badaniem grudniowym pozostały bez zmian. Obecnie prawie dwie trzecie badanych (65%) dobrze ocenia działalność Aleksandra Kwaśniewskiego, a jedna czwarta (25%) jest przeciwnego zdania. Co dziesiąty Polak (10%) nie potrafi zająć stanowiska w tej kwestii.

Tabela 3

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany XII-I
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
	2002			2003												2004	
	w procentach																
Dobra	78	78	78	81	79	77	69	72	71	70	71	73	73	67	65	65	0
Zła	15	14	15	10	15	17	20	17	19	21	19	17	17	22	24	25	+1
* Pominięto „trudno powiedzieć”																	

Opinie o działalności prezydenta uzależnione są od wykształcenia i sytuacji materialnej, a także od wieku respondentów. Wraz ze wzrostem wykształcenia i poprawą warunków bytu zwiększa się skłonność do wystawiania urzędowi prezydenta dobrych ocen. Działalność Aleksandra Kwaśniewskiego lepiej niż pozostali oceniają najmlodszy badani, a gorzej niż inni - najstarsi.

O efektach pracy prezydenta dobrze wypowiada się zdecydowana większość wyborców SLD, PO i PiS oraz około połowy elektoratów LPR i Samoobrony. Pozytywne oceny sprawowania urzędu przez Aleksandra Kwaśniewskiego wyraźnie przeważają także wśród respondentów niemających sprecyzowanych sympatii politycznych i niezamierzających uczestniczyć w wyborach.

Tabela 4

Elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta ?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	92	8	0
PO	76	20	4
PiS	75	19	6
LPR	51	36	13
Samoobrona	47	38	15
Niezdecydowani, na kogo głosować	63	20	17
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	58	31	11

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych.
W tabeli pominięto odpowiedzi dotyczące PSL ze względu na małą liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Zdecydowa- nie dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Zdecydowa- nie źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	12	53	22	14	1057
Płeć						
Mężczyźni	0	12	53	25	9	507
Kobiety	0	11	53	18	18	550
Wiek						
18-24 lat	1	20	53	15	11	159
25-34	0	10	55	21	13	191
35-44	0	5	57	22	16	186
45-54	0	12	53	23	11	216
55-64	1	11	52	29	8	127
65 lat i więcej	0	12	48	19	22	179
Miejsce zamieszkania						
Wieś	0	11	54	18	17	398
Miasto do 20 tys.	1	15	45	24	15	129
20-100 tys.	0	11	61	17	12	207
101-500 tys.	0	11	50	28	11	200
501 tys. i więcej mieszk.	0	13	50	29	8	124
Wykształcenie						
Podstawowe	0	12	49	18	21	301
Zasadnicze zawodowe	0	11	53	23	13	275
Średnie	0	11	56	22	10	366
Wyższe	0	14	54	25	7	115
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	12	55	22	11	68
Prac.umysł.niż.szczębla	1	16	54	21	9	106
Pracownicy fiz.- umysł.	0	11	52	25	11	76
Robotnicy wykwalifikowani	0	10	60	20	11	90
Robotnicy niewykwalifik.	0	3	53	30	14	35
Rolnicy	0	11	58	4	26	56
Pracujący na własny rach.	0	11	49	34	6	46
Bierni zawodowo						
Renciści	1	11	57	19	12	111
Emeryci	0	12	47	23	18	204
Uczniowie i studenci	0	18	58	13	10	83
Bezrobotni	1	10	50	26	12	124
Gospodynie domowe i inni	0	6	53	23	19	57
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	0	11	52	24	12	174
spółce właścicieli	0	19	56	18	7	78
prywatnych i państwa	0	9	53	26	11	177
sekt. pryw. poza rolnict.	0	9	57	6	27	54
prywatnym gosp. rolnym	0	9	57	6	27	54
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	1	6	60	13	20	126
300-399	0	11	52	32	5	81
400-599	0	15	56	17	11	190
600-800	0	8	57	21	14	172
Powyżej 800 zł	0	15	53	26	7	208
Ocena własnych war. mater.						
źle	0	6	57	24	13	328
Średnie	1	12	51	21	15	472
Dobre	0	17	52	19	12	257
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	6	64	16	15	65
Raz w tygodniu	0	14	50	22	14	552
1-2 razy w miesiącu	0	7	59	19	14	125
Kilka razy w roku	0	12	57	20	11	185
W ogóle nie uczestniczy	1	9	48	27	15	128
Poglądy polityczne						
Lewica	0	18	52	21	8	200
Centrum	0	14	58	19	9	305
Prawica	0	10	55	29	6	261
Trudno powiedzieć	0	6	46	18	30	288

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?

(%)

	Zdecydowa- nie dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Zdecydowa- nie źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	18	40	14	28	1057
Płeć						
Mężczyźni	0	20	39	17	23	507
Kobiety	0	16	41	10	32	550
Wiek						
18-24 lat	1	26	41	12	20	159
25-34	0	17	43	15	25	191
35-44	0	12	44	12	32	186
45-54	0	19	38	12	30	216
55-64	1	21	41	17	20	127
65 lat i więcej	0	15	34	13	38	179
Miejsce zamieszkania						
Wieś	0	15	42	12	30	398
Miasto do 20 tys.	1	25	34	13	27	129
20-100 tys.	0	21	45	11	23	207
101-500 tys.	0	16	36	15	32	200
501 tys. i więcej mieszk.	1	20	35	20	24	124
Wykształcenie						
Podstawowe	0	15	38	14	33	301
Zasadnicze zawodowe	0	16	40	15	28	275
Średnie	1	19	43	12	26	366
Wyższe	0	29	34	14	22	115
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	33	30	13	24	68
Prac. umysł. niż. szczebla	1	22	41	6	31	106
Pracownicy fiz.- umysł.	0	13	52	11	24	76
Robotnicy wykwalifikowani	0	13	46	15	26	90
Robotnicy niewykwalifik.	0	2	49	22	27	35
Rolnicy	0	15	43	2	40	56
Pracujący na własny rach.	0	15	31	21	33	46
Bierni zawodowo						
Renciści	1	16	42	13	29	111
Emeryci	0	20	33	13	35	204
Uczniowie i studenci	1	26	45	12	15	83
Bezrobotni	1	17	39	23	20	124
Gospodynie domowe i inni	0	15	39	13	33	57
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	0	18	43	10	29	174
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	0	25	42	14	18	78
sekt. pryw. poza rolnict.	0	16	38	14	31	177
prywatnym gosp. rolnym	0	13	42	4	41	54
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	1	12	47	9	31	126
300-399	0	11	53	23	12	81
400-599	0	19	40	12	29	190
600-800	0	21	41	9	29	172
Powyżej 800 zł	0	25	37	13	25	208
Ocena własnych war. mater.						
Źłe	0	11	44	16	29	328
Średnie	1	18	39	12	29	472
Dobre	0	27	35	12	25	257
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	15	43	11	31	65
Raz w tygodniu	0	19	40	13	28	552
1-2 razy w miesiącu	0	16	43	13	28	125
Kilka razy w roku	1	20	35	15	29	185
W ogóle nie uczestniczy	1	17	41	15	28	128
Poglądy polityczne						
Lewica	1	27	37	12	23	200
Centrum	0	24	46	9	21	305
Prawica	0	17	38	19	26	261
Trudno powiedzieć	0	7	37	15	41	288

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?

(%)

	Zdecydowa- nie dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Zdecydowa- nie źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	54	19	6	10	1057
Płeć						
Mężczyźni	12	56	18	8	6	507
Kobiety	10	52	19	5	13	550
Wiek						
18-24 lat	14	65	12	4	6	159
25-34	10	57	18	6	9	191
35-44	7	52	23	8	10	186
45-54	12	56	19	5	8	216
55-64	12	49	23	7	8	127
65 lat i więcej	12	44	18	9	16	179
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	53	20	5	13	398
Miasto do 20 tys.	13	49	20	9	9	129
20-100 tys.	14	59	13	5	9	207
101-500 tys.	11	57	19	8	5	200
501 tys. i więcej mieszk.	16	48	23	6	8	124
Wykształcenie						
Podstawowe	7	49	21	7	15	301
Zasadnicze zawodowe	10	59	17	7	8	275
Średnie	13	54	19	6	8	366
Wyższe	19	56	15	5	5	115
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	16	62	17	1	4	68
Prac. umysł. niż. szczebla	11	56	21	4	9	106
Pracownicy fiz.- umysł.	13	54	17	9	7	76
Robotnicy wykwalifikowani	11	57	20	6	6	90
Robotnicy niewykwalifik.	6	51	27	5	10	35
Rolnicy	4	55	21	5	15	56
Pracujący na własny rach.	11	54	18	8	10	46
Bierni zawodowo						
Renciści	7	54	22	10	7	111
Emeryci	13	46	17	8	16	204
Uczniowie i studenci	11	67	13	4	6	83
Bezrobotni	11	58	16	6	8	124
Gospodynie domowe i inni	14	42	23	8	13	57
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	11	58	19	4	9	174
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	13	60	18	5	5	78
sekt. pryw. poza rolnict.	14	54	18	7	7	177
prywatnym gosp. rolnym	2	54	24	7	13	54
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	7	51	21	9	12	126
300-399	2	61	30	5	2	81
400-599	13	52	18	5	11	190
600-800	13	52	16	7	12	172
Powyżej 800 zł	15	59	16	4	5	208
Ocena własnych war. mater.						
Źłe	4	51	24	9	12	328
Średnie	12	54	17	6	10	472
Dobre	18	58	15	3	6	257
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	50	20	10	11	65
Raz w tygodniu	10	54	18	7	10	552
1-2 razy w miesiącu	11	53	25	3	9	125
Kilka razy w roku	12	62	13	5	8	185
W ogóle nie uczestniczy	17	46	23	5	9	128
Poglądy polityczne						
Lewica	23	56	13	4	5	200
Centrum	12	62	17	4	6	305
Prawica	7	54	24	11	5	261
Trudno powiedzieć	7	45	21	7	21	288